

Máte u vás žákovský parlament?

Ve škole stráví většina lidí západní společnosti minimálně devět nebo spíše více let svého života. Škola je prostředí, které na děti každodenně působí, ovlivňuje jejich sebedůvěru, aktivitu a zájem o okolí. Je tedy přirozené, že se děti chtějí na tomto společném prostředí podílet, dávat podněty k jeho rozvoji a aktivně ho ovlivňovat. Proto už na 2300 základních a středních školách v České republice funguje žákovský parlament.

TEXT: VERONIKA PEVNÁ

Politika, nebo občanská gramotnost?

Žákovský parlament tvoří skupina volených žáků jedné školy (z každé třídy ideálně dva zástupci), kteří od svých spolužáků i od učitelů sbírají informace o tom, co by mohli ve škole zlepšit. Na pravidelných schůzkách pak řeší, jakým způsobem tyto nápady realizovat.

Nejčastěji se parlament věnuje proměně fyzického prostředí školy a jejího okolí (vyzdobení chodeb, pořízení šatních skříněk, zrcadel na toalety), zlepšuje atmosféru ve škole pořádáním celoškolních akcí a soutěží, rozvíjí vzdělání žáků (besedy se zajímavými lidmi, exkurze, pořádání výstav) a podporuje charitu (spolupracuje s domovy pro seniory nebo dětskými domovy, psími útulky).

Hlavním smyslem tohoto vzdělávacího projektu je naučit děti přijímat odpovědnost za sebe a své okolí, vzbudit v nich chuť a odvahu se o něj starat, pomáhá jim rozvíjet komunikační dovednosti a kritické myšlení a dávat jim možnost zažít, že mohou svět kolem sebe pozitivně proměňovat.

Parlament v Chanově

Organizace Centrum pro demokratické učení (CEDU) již deset let pomáhá a metodicky vede učitele při zakládání žákovských parlamentů. Se svou sítí konzultačních center, tedy škol, které

Zasedání parlamentu vedou žáci sami, učitel zastává pouze roli rádce a mentora. Dole: Cenu EDUína 2018 získal projekt Žákovské parlamenty v sociálně vyloučených lokalitách. (Foto: K. Lánská)

Žákovský parlament tvoří skupina volených žáků, kteří od spolužáků i učitelů sbírají informace o tom, co by mohli ve škole zlepšit.

mají parlament už několik let, nabízejí podporu školám po celé republice.

Byla jen otázka času, kdy parlamenty začnou vznikat také na školách v sociálně vyloučených lokalitách. Prvními pilotními školami, kde se tak stalo, jsou ZŠ Zlatnická v Chanově a ZŠ Obrnice. Potvrzuje se, že tento nástroj občanského vzdělávání může efektivně fungovat i zde. Všechno závisí na lidech. Na lidech, kteří řídí školu a jsou otevření, nebojí se nových nápadů, ale ani konstruktivní kritiky. Na ochotných učitelích, kteří koordinují činnost parlamentu. A v prvé řadě jde samozřejmě o děti, kterým může parlament pomoci navracet důvěru v demokratický systém.

Za tento počín získala organizace CEDU v letošním roce cenu EDUína 2018,

což je ocenění za inovace ve vzdělávání. Odbornou porotu nejvíce zaujalo, že projekt vrací naději a sebedůvěru těm, nad nimiž společnost často zlomila hůl.

Co bude dál?

Oceněním práce nekončí. Příští rok plánuje Centrum pro demokratické učení podpořit další čtyři školy v sociálně vyloučených lokalitách v tom, aby na nich vznikl funkční žákovský parlament. V jedné ze škol má vzniknout konzultační centrum, které by sloužilo ostatním jako vzor a současně jako rádce. Vedle toho bude organizace spolupracovat se všemi školami, které projeví zájem o to, vést děti a školní kolektivy tímto způsobem, neboť učit děti přijímat odpovědnost má smysl.